

Vero-osasto

Yhteenveto lausunnoista hallituksen esitysluonnoksesta laiksi raportoivien kryptovarapalvelun tarjoajien tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla ja eräiden lakien muuttamisesta

Valtiovarainministeriön vero-osasto järjesti lausuntokierroksen otsikossa mainitusta hallituksen esityksen luonnoksesta 27.6. - 10.8.2025.

Lausuntoa pyydettiin yhteensä 31 viranomaiselta, yhteisöltä ja luonnolliselta henkilöltä. Lausunnon toimittivat Coinmotion Oy, Finanssivalvonta, Finnwatch ry, Keskuskauppakamari, Mandatum Life Palvelut Oy, oikeusministeriö, professori Juha Lindgren, professori Pekka Nykänen, Suomen Asianajajat, Suomen henkilöstörahasot ry, Suomen Pankki, työ- ja elinkeinoministeriö (Yhteistoiminta-asiamies) ja Verohallinto (13 lausunnonantajaa).

Lausuntopyyntö liitteineen ja lausunnot ovat nähtävissä osoitteessa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM110:00/2024>

Lausuntopyynnön jakelu on nähtävissä osoitteessa:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=2f9e7916-0337-4d08-81a0-339ba3307385&proposalLanguage=da4408c3-39e4-4f5a-84db-84481bafc744>.

Esitysluonnoksen sisältö

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki raportoivien kryptovarapalvelun tarjoajien tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla, laki raportoivien finanssilaitosten tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla sekä muutettavaksi verotusmenettelystä annettua lakia, hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annettua lakia, raportoitavista järjestelyistä verotuksen alalla annettua lakia ja tuloverolakia.

Raportoiville kryptovarapalvelun tarjoajille säädettäisiin velvollisuus ilmoittaa Verohallinnolle tietoja palveluntarjoajan käyttäjinä toimivien henkilöiden ja yritysten tekemistä kryptovarojen vaihto- ja siirtotapahtumista. Lisäksi raportoiville kryptovarapalvelun tarjoajille säädettäisiin velvollisuus ilmoittaa Suomessa yleisesti verovelvollisista luonnollisista henkilöistä ja kuolinpesistä luovutusvoiton ja -tappion tai muun tulon laskemiseksi tarpeelliset tiedot. Raportoivien

finanssilaitosten finanssitilitietojen ilmoittamis- ja muista velvollisuuksista ehdotetaan säädettäväksi uudessa erillislaissa, jolla korvattaisiin voimassa olevat, sisällöllisesti vastaavat blankettimuotoiset säännökset. Samassa yhteydessä raportoivien finanssilaitosten velvollisuuksiin säädettäisiin vähäisiä muutoksia.

Esityksessä ehdotettavilla lakimuutoksilla pantaisiin täytäntöön hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin eli virka-apudirektiivin muutos. Muutos laajentaa EU-maiden välisen automaattisen tietojenvaihdon kryptovarapalvelun tarjoajien ilmoittamiin tietoihin. Muutoksen tarkoituksena on parantaa Euroopan unionin jäsenvaltioiden veroviranomaisten tiedonsaantia kryptovarapalvelun tarjoajien kautta toteutetuista liiketoimista. Tiedonsaanti parantaa jäsenvaltioiden mahdollisuuksia verottaa kryptovaroista saatuja tuloja. Direktiivimuutos sisältää lisäksi olemassa olevaa finanssitilitietojen pakollista automaattista tietojenvaihtoa täsmentäviä määräyksiä. Direktiivimuutoksen tarkoituksena on myös parantaa jäsenvaltioiden tämänhetkistä hallinnollista yhteistyötä ja tietojenvaihtoa verotuksen alalla muun muassa lisäämällä muulle kuin säilytystilille maksetut osinkotulot pakollisen automaattisen tietojenvaihdon piiriin kuuluviin tuloluokkiin sekä laajentamalla rajat ylittäviä tilanteita varten annettavien ennakkopäätösten pakollinen automaattinen tietojenvaihto tiettyihin luonnollisia henkilöitä koskeviin päätöksiin. Direktiivimuutoksen täytäntöön panevien säädösten lisäksi esitykseen sisältyy ehdotus lainsäädäntömuutoksista kryptovaratieojien vaihdon mahdollistamiseksi myös muiden kuin EU-maiden kanssa OECD:n kryptovarojen raportointikehyksen mukaisesti sekä ehdotus direktiiviä laajemmasta kryptovarapalvelun tarjoajien velvollisuudesta ilmoittaa luovutusvoittoverotukseen liittyviä tietoja.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2026 alussa.

Lausuntopalaute

Lausunnoissa pidettiin esitykseen sisältyvien lakiehdotusten tavoitteita sekä sisältöä yleisesti kannatettavina ja perusteltuina.

Coinmotion Oy pitää esitystä kaikin puolin kannatettavavana sen vahvistaessa verotuksen yleistä oikeellisuutta, helpottaessa merkittävästi asiakkaiden omien verovelvoitteiden hoitamista ja tukiessa kryptovarapalvelusääntelyn kehitystä sekä yhtenäistämistä EU-tasolla. Coinmotion pitää tarpeellisena riittävän aikaista Verohallinnon teknistä ohjeistusta.

Finanssivalvonta kannattaa esitystä ja pitää tärkeänä verotuksen oikeellisuuden ja kattavuuden varmistamista. Finanssivalvonta esittää lausunnossaan yksittäisiä teknisiä huomioita erityisesti terminologiaan liittyen.

Finnwatch ry pitää ehdotettua kryptovaratoimijoihin kohdistuvaa tiedonantovelvollisuutta kannatettavana, mukaan lukien ehdotettu kansallinen laajennus. Finnwatch korostaa, että kryptotulojen ilmoittamatta jättäminen

aiheuttaa merkittävän verovajeen. Finnwatch pitää tarpeellisena nostaa nykyistä sanktiotasoa, kuten verotusmenettelylain 3 luvun tiedonantovelvollisiin sovellettavaa laiminlyöntimaksusäännöstä.

Keskuskauppakamari kannattaa esityksen tavoitteita. Se nostaa lausunnossaan esiin ehdotetun, EU- ja OECD-sääntelyn kaltaisen, lainsäädännön monimutkaisen ja teknisen luonteen. Keskuskauppakamari kiinnittää huomiota riittävän yksityiskohtaisen ja selkeän Verohallinnon ohjeistuksen tarpeeseen.

Mandatum Life Palvelut Oy (Mandatum) pitää hallituksen esitysluonnoksen mukaista lakiehdotusta kannatettavana. Mandatum pitää tarpeellisena Verohallinnon ajantasaista syventävää ohjeistusta. Mandatum esittää, että lakiluonnoksen jatkovalmistelussa vielä arvioitaisiin, voidaanko henkilöstörahasotot myös jatkossa katsoa olevan lähtökohtaisesti sijoitusyksikön määritelmän ulkopuolella.

Professori Juha Lindgren pitää esitystä perusteltuna ja kryptovarojen osalta ajankohtaisena. Lindgren toteaa ehdotetun sääntelyn perustuvan kansainvälisiin velvoitteisiin, ja kansallisen liikkumavaran käyttö on rajallista sekä sisällöllisesti että ajallisesti.

Professori Pekka Nykänen pitää esitystä teknisluonteisena ja terminologialtaan monimutkaisena ja vaikeaselkoisena, mutta arvioi sääntelyn täyttävän sille asetettavat tavoitteet ja varmistavan aiempaa paremmin verovelvoitteiden lainmukaisen kohdistamisen oikeamääräisenä oikeille verovelvollisille. Nykänen kiinnittää lisäksi huomiota tarpeeseen tarkentaa ja yksinkertaistaa uuden verotusmenettelystä annettuun lakiin lisättäväksi ehdotetun 28 a §:n sanamuotoa.

Oikeusministeriö kiinnittää huomiota kuulemisohjeesta poikkeavaan kuuden viikon lausuntoaikaan ja sen sijoittamiseen kesälomakauteen sekä esitysluonnoksen 1. ja 2. lakiehdotuksen määritelmien tavanomaisesta poikkeavaan kirjoitustapaan. Oikeusministeriö katsoo, että jatkovalmistelussa tulisi kiinnittää huomiota ehdotettujen määritelmien kirjoitustapaan ja sisällölliseen tarkoituksenmukaisuuteen.

Oikeusministeriö katsoo säätämisyjärjestysperusteluissa tunnistetun ehdotetun sääntelyn merkityksellisyyden perustuslain 10 §:n kannalta ja perusteluissa asianmukaisesti kuvatun kansallisen liikkumavaran käytön yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisesti. Oikeusministeriö katsoo tarpeelliseksi jatkovalmistelussa sisällyttää säätämisyjärjestysperusteluihin myös arviot ehdotetusta verotukselliseen asumiseen liittyvästä kansallisesta laajennuksesta sekä ehdotetuista finanssilaitosten finanssitilien ilmoittamista koskevista säännöksistä.

Oikeusministeriö toteaa ehdotetun velvollisuuden luovuttaa tiedot Verohallinnolle olevan kokonaisuutena hyvin laaja, mutta säätämisyjärjestysperustelut eivät sisällä arviota siitä, voisivatko tiedot sisältää arkaluonteisia tietoja tai tietojen luovuttamisesta salassapitosäännösten estämättä. Oikeusministeriö pitää tältä

osin tarpeellisenä jatkovalmistelussa tarkentaa säätämisyjärjestysperusteluja ja arvioida yksityiselämän suojaa koskevien rajoitusten välttämättömyyttä ja oikeasuhteisuutta. Oikeusministeriö katsoo lisäksi tarpeelliseksi jatkovalmistelussa arvioida ehdotettujen verotusmenettelylain 17 c, 17 g ja 23 c §:n täsmällisyyttä erityisesti niiden velvoitteiden osalta, joiden laiminlyönnistä voisi seurata verotusmenettelylain 22 a §:n mukainen laiminlyöntimaksu.

Suomen Asianajajat (Asianajajat) pitää sääntelyn tavoitetta yleisesti ottaen kannatettavana. Asianajajat kiinnittää huomiota Verohallinnon määräyksenantovaltuuksiin ja niiden perustuslainmukaisuuteen sekä tarpeeseen jatkovalmistelussa varmistaa säännösten yksityiskohtaisuus ja tarkkarajaisuus. Asianajajat pitää lisäksi tarpeellisenä sisällyttää esitykseen arvion ehdotetun lainsäädäntövallan delegoinnin suhteesta perustuslakiin.

Asianajajat pitää tarpeellisenä selkiyttää verotusmenettelystä annettuun lakiin lisättäväksi ehdotettua 28 a §:ää. Asianajajien mukaan esityksen esitöissä tulisi arvioida säännöstä itsekriminointisuojaan toteutumisen näkökulmasta. Asianajajat pitää lisäksi tärkeänä, että säännöksen soveltamiskynnys olisi riittävän korkea ja tiedonantovelvollisen kuulemiseen liittyvä oikeusturva taattaisiin. Lisäksi Asianajat korostaa tarvetta säännöksen tarkkarajaisuudelle, jotta sen voidaan katsoa täyttävän rikosoikeudellisen legaliteettiperiaatteen.

Suomen henkilöstörahasot ry esittää, että valmistelussa selvitettäisiin vielä, voivatko henkilöstörahasot jatkossakin lähtökohtaisesti rajautua raportointivelvollisuuden ulkopuolelle niiden toiminnan erityisluonteen perusteella. Suomen henkilöstörahasot pitää riittävää siirtymäaikaa ja selkeää ohjeistusta henkilöstörahasoille tärkeänä.

Suomen Pankki kannattaa toimia, joilla edistetään kryptovarapalveluntarjoajien tiedonantovelvollisuuksia sekä huolellisuus- ja tunnistamisvelvoitteita. Edelleen Suomen Pankki kannattaa toimia, jotka parantavat veroviranomaisten tiedonsaantia kryptovaroja koskevista määräämistöistä sekä tehostavat verovalvonnan toteutusta. Suomen Pankki kiinnittää lisäksi huomiota tarpeeseen jatkovalmistelussa varmistaa, että lakiehdotukset ja niiden määritelmät ovat rahoituspalvelulainsäädäntöä ja keskuspankkitoimintaa sivuavilta osiltaan linjassa voimassa olevan lain kanssa.

Työ- ja elinkeinoministeriö (Yhteistoiminta-asiamies) toteaa henkilörahasojen katsomisen raportoitaviksi finanssilaitoksiksi lisäävän niiden hallinnollista taakkaa. Yhteistoiminta-asiamies pitää välttämättömänä julkaista mahdollisimman varhaisessa vaiheessa Verohallinnon laatima selkeä ohje henkilöstörahasoille raportointivelvoitteesta ja sen käytännön toteuttamisesta.

Verohallinto kannattaa esitysluonnoksessa ehdotettuja lakimuutoksia.